

پیام اداری هفته (شماره ۱۲)

(۸۲/۱۱/۱۸ ← ۸۲/۱۱/۲۴)

✓ تئوری X و y داگلاس مک گریگور چه می گوید؟

نظریه X و نظریه y دو دسته مفروضات مدیریتی ضد همدیگر درباره کارکنان هستند که به تعبیر مک گریگور بصورت پیشداوریهای خود ارضاء کننده برای مدیر در می آیند. نظریه X و نظریه y دو روش متفاوت برای دیدن، پیشداوری نمودن و فکر کردن درباره کارکنان سازمان است که به نوبه خود بر رفتار آنها تاثیر می گذارد.

□ مفروضات نظریه X :

نظریه X انسانها را موجوداتی می داند که ذاتا کار را دوست ندارند و اگر امکان داشته باشد از زیر بار مسئولیت شانه خالی کرده و یا از آن فرار می کنند. بیشتر مردم باید اجبار شوند، کنترل شوند، ترجیح می دهند به آنها دستور داده شود یا حتی به مجازات تهدید شوند
تا بتوان آنها را در جهت تحقق اهداف سازمانی به کار واداشت.

□ مفروضات نظریه y :

اما در قطب مخالف نظریه قبلی، نظریه y اینگونه فرض می کند که کارکنان ذاتا از کار بدشان نمی آید و کار می تواند گونه ای از رضایت خاطر باشد. اگر کارکنان را به اهداف سازمانی متعهد کنند آنان به شیوه خود دستوری و خود کنترلی عمل نموده و حتی در جستجوی مسئولیت و پذیرای آن خواهند بود. مطابق این نظریه

توان بالقوه فکری بیشتر کارکنان تنها به هنگام انجام کار است که کشف و شکوفا شده و بروز می کند.

وامد آموزش غیرمضوری

کمپسیون کمال اداری دانشکده علوم پزشکی قم

(کمیتا)

دبیرخانه طرح تکریم ارباب (موع)

منبع: کتاب نظریه های کلاسیک سازمان. صفحات ۷۳ و ۷۴

تالیف: جی. استیون آت، ترجمه محمد مهدی نادری قمی.

* ناشر: انتشارات حوزه علمیه قم، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)